การนำกากของเสียจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะ เพื่อใช้เป็นวัสดุผสมกับปูนซีเมนต์ในการหล่อแข็ง

วราภรณ์ กิจชัยนุกูล ¹ กรมวิทยาศาสตร์บริการ ศศิธร พุทธวงษ์ ² และ ภาวิณี ชัยประเสริฐ ² มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บทคัดย่อ

กากของเสียที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะที่เป็นเหล็กกล้ามีกากของเสีย จากการรื้อแบบและจากระบบกำจัดฝุ่นแบบถุงกรอง การทดสอบเบื้องต้นถึงการซะละลายโลหะหนัก เพื่อจำแนกประเภทกากของเสีย พบว่ากากของเสียทั้งสองชนิดนี้ไม่จัดอยู่ในข่ายกากของเสียอันดราย มีสมบัติเป็นวัสดุปอซโซลาน เนื่องจากมีค่าผลรวมของซิลิคอนออกไซด์ อะลูมิเนียมออกไซด์และเหล็ก ออกไซด์มากกว่าร้อยละ 70 และมีปริมาณโซเดียมออกไซด์น้อยกว่าร้อยละ 1.5 กากของเสียจากการ รื้อแบบส่วนใหญ่จะถูกนำกลับไปใช้ไหม่ในกระบวนการทำแบบหล่อ ส่วนกากของเสียจากระบบกำจัดฝุ่น แบบถุงกรองจะถูกกองทิ้งไว้ จึงนำกากของเสียส่วนนี้มาใช้เป็นวัสดุผสมกับปูนซีเมนด์เพื่อใช้ในการ หล่อแข็ง

สัดส่วนของกากของเสียจากระบบกำจัดฝุ่นต่อปูนซีเมนด์ด่อน้ำที่เหมาะสมที่ใช้ในการหล่อแข็ง เพื่อฝังกลบอยู่ที่ 80:20:0.27 โดยน้ำหนัก โดยที่มีค่าความสามารถในการรับกำลังอัด (Compressive Strength) ที่อายุการบ่มในน้ำ 28 วัน เป็น 166 กก./ตร.ซม. เมื่อใช้สัดส่วนนี้ในการตรึงปรอทจากกาก ดะกอนน้ำทิ้งที่วิเคราะห์ซีโอดี พบว่าสามารถตรึงกากตะกอนที่มีปรอทได้ร้อยละ 0.8 โดยน้ำหนัก โดยที่ ค่าการซะละลายปรอทไม่เกินมาตรฐานกำหนด

คำสำคัญ : การตรึงปรอท / การหล่อแข็ง / ปอซโซลาน / กากของเสีย / อุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะ

¹ นักวิทยาศาสตร์ 6ว กลุ่มงานสิ่งแวดล้อม กองพีสิกส์และวิศวกรรม

² อาจารย์ สายวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะพลังงานและวัสดุ

Utilization of Solid Waste from Foundries Industry as Cementitious Binder in Solidification

Waraporn Kitchainukul¹

Department of Science Service

Sasidhorn Buddhawong² and Pawinee Chaiprasert²

King Mongkut's University of Technology Thonburi

Abstract

Solid waste from moulding sand and **baghouse** filter are wastes generated from foundries industry. The preliminary study was carried out in order to classify types of solid waste by testing the leaching of heavy metal. It was found that these wastes are non-hazardous waste. Furthermore, these wastes were pozzolanic materials indicated by the combination of silicon oxide, aluminum oxide, and iron oxide were more than 70% and sodium oxide was less than 1.5%. Normally, solid waste from moulding sand and **baghouse** filter were recycled back in the moulding process and dumped in open land, respectively. In this study, fine particle of solid waste from **baghouse** filter was selected to determine its possibility for utilization as cement binding mixture in solidification.

The suitable proportion of fine particle to cement to water for solidification in landfill was 80 : 20 : 0.27 by weight. The compressive strength of solidified material was 166 kg/cm^2 after the 28th day curing. This proportion was used for solidified mercury obtained from COD analysis sludge. It was found that mercury sludge was stabilized up to 0.8% by weight. The leaching test of mercury did not exceed the criteria standard.

Keywords : Utilization / Mercury stabilization / Solidification / Pozzolan / Fine particle from baghouse filter / Foundries industry

·]. ~

¹ Scientist 6, Environmental Sub-division Physics and Engineering Division

 $^{^{2}\} Lecturer,\ Division\ of\ Environmental\ Technology,\ School\ of\ Energy\ and\ Materials$

1. บทนำ

อุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่นำเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก จากสถิดิกรมโรงงานอุตสาหกรรมพบว่ามีโรงงานหล่อหลอมโลหะในภายประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2539 จำนวนถึง 336 โรง [1] ในจำนวนนี้แบ่งเป็นอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะที่เป็นเหล็กกล้า 178 โรง และอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะที่ไม่เป็นเหล็กกล้า 158 โรง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการผลิด ใด้แก่ ชิ้นส่วนปั้มน้ำ กะทะเหล็ก ลูกบดวัสดุปูนซีเมนด์ อะไหล่เครื่องจักรด่าง ๆ อุปกรณ์รถยนต์ อุปกรณ์ ชิ้นส่วนรถยนต์ วาล์วและข้อต่อต่าง ๆ เป็นดัน กระบวนการหล่อหลอมโลหะที่ใช้ทรายเป็นแบบหล่อ มีขั้นดอนการผลิตโดยทั่วไป คือ การหลอมเหล็ก (melting) การเตรียมทรายสำหรับทำแบบหล่อ (sand preparation) การเตรียมแบบการหล่อ (moulding line) การรื้อชิ้นงานออกจากแบบทราย (shakeout) การแยกชิ้นงานออกจากระบบงานหล่อ (breaking) การคัดแยกชิ้นงาน (sorting) การตกแต่ง เพื่อความสวยงาม และการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงาน [2] เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการผลิตชิ้นงาน หล่อโลหะแล้วจะมีกากของเสียเกิดขึ้นจากระบบกำจัดฝุ่นแบบถุงกรอง (baghouse filter) และจาก การรื้อแบบ จากข้อมูลพบว่าในปีหนึ่ง ๆ กากของเสียที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะ มีจำนวนถึง 3.4 ล้านดัน การศึกษาเกี่ยวกับกากของเสียนี้ในปัจจุบันยังขาดข้อมูลพื้นฐานอยู่มาก ดังนั้น จึงควรศึกษาสมบัติทางด้านกายภาพและเคมีเพื่อให้ทราบข้อมูลที่แน่ชัดอันจะเป็นประโยชน์ในการ ใช้เป็นแนวทางในการจัดการกากอุตสาหกรรมดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมบัติของกากของเสียที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะโดย ทำการ ทดสอบความเป็นพิษและองค์ประกอบทางเคมีก่อนนำไปใช้ประโยชน์

2.2 เพื่อศึกษาอัตราส่วนที่เหมาะสมของกากของเสีย, ปูนซีเมนด์และปริมาณน้ำที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องดันในการนำกากของเสียไปใช้เป็นวัสดุผสมในการหล่อแข็ง

2.3 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้กากของเสียเป็นวัสดุผสมในการหล่อแข็งกากตะกอน เมอร์คิวริกซัลไฟด์ของน้ำทิ้งที่ได้จากการตกตะกอนน้ำทิ้งในการวิเคราะห์ซีโอดี

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ศึกษาสมบัติเบื้องต้นของวัตถุดิบที่ใช้หล่อแบบทราย กากของเสียจากส่วนหล่อแบบ และ กากของเสียจากระบบกำจัดฝุ่น โดยศึกษาความเป็นพิษตามประกาศกรมโรงงาน อุตสาหกรรม [3] และ องค์ประกอบทางเคมีด้วยเครื่อง X-Ray Fluorescence

3.2 นำกากของเสียจากระบบกำจัดฝุ่นแบบถุงกรองมาใช้ประโยชน์ในการหล่อแข็ง โดยศึกษา หาสัดส่วนที่เหมาะสมของปูนซีเมนต์ด่อกากของเสียและปริมาณน้ำที่ใช้ ปริมาณน้ำที่เหมาะสมที่ใช้ใน การศึกษาของสัดส่วนปูนซีเมนด์และกากของเสียที่ค่าต่างๆ ในการทำก้อนหล่อแข็งใช้วิธีการวัดค่า การไหล (flow) ตาม ASTM C109-96 [4] โดยที่ใช้แบบในการหล่อเป็นรูปลูกบาศก์ขนาด 5x5x5 ซม. นำก้อนหล่อแข็งที่ได้นำมาทดสอบค่าความสามารถรับกำลังอัด (compressive strength)

3.3 จากข้อ 3.2 เมื่อได้สัดส่วนที่เหมาะสมในการทำก้อนหล่อแข็ง จึงนำกากของเสียจาก ระบบกำจัดฝุ่นแบบถุงกรองมาประยุกต์ใช้เป็นวัสดุผสมในการหล่อแข็งและตรึงเมอร์คิวริกซัลไฟด์ ที่ได้จากการตกตะกอนน้ำทิ้งจากการวิเคราะห์ซีโอดี ทดสอบค่าความสามารถรับกำลังอัดและค่าการ ซะละลายของปรอท

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

4.1 เป็นข้อมูลเบื้องด้นเพื่อเป็นแนวทางในการนำกากของเสียจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะ ไปใช้เป็นวัสดุผสมร่วมกับปูนซีเมนต์ในการกำจัดของเสียประเภทอื่นด้วยวิธีการหล่อแข็ง

4.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อช่วยในการดัดสินใจเลือกแนวทางการใช้ประโยชน์จากกากของเสียนี้ นอกเหนือจากการนำไปใช้ประโยชน์ในการหล่อแข็ง

4.3 เป็นการส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมดำเนินการตามมาตรฐาน ISO 14000 ในเรื่องการจัดการ กากของเสีย อันจะยังผลให้สินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้โดย ปราศจากข้อขัดแย้ง

5. วิธีการทดลอง

ด้วอย่างและการเตรียมตัวอย่าง

5.1 แหล่งที่มาของตัวอย่าง

บริษัท นวโลหะอุตสาหกรรม จำกัด ตั้งอยู่ที่ 19 หมู่ 3 ถนนสุวรรณศร ดำบลบัวลอย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

- 5.2 ตัวอย่างที่นำมาศึกษา
 - 5.2.1 ชุดที่ 1 ด้วอย่างที่เก็บ ได้แก่ วัตถุดิบ, กากของเสียจาก Baghouse Filter และ จากแบบหล่อ (เก็บด้วอย่างครั้งที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องด้น)
 - 5.2.2 ชุดที่ 2 ตัวอย่างที่เก็บ ได้แก่ กากของเสียจาก Baghouse Filter (เก็บดัวอย่าง ครั้งที่ 2 เพื่อยืนยันผลวิเคราะห์ของดัวอย่างในชุดที่ 1 ก่อนนำมาใช้งาน)

5.3 การเก็บตัวอย่าง

เก็บตัวอย่างบ**ริเวณต่อไปนี้**

- 5.3.1 วัตถุดิบที่นำมาใช้ในการทำแบบหล่อทราย
- 5.3.2 บริเวณรี้อแบบหล่อ
- 5.3.3 จากระบบกำจัดฝุ่น Baghouse Filter

5.4 การเตรียมตัวอย่าง

- 5.4.1 การเตรียมตัวอย่างเพื่อศึกษาความเป็นพิษตามมาตรฐานวิธีการสกัดสารของ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- 5.4.2 การเตรียมด้วอย่างเพื่อศึกษาสมบัติทางเคมี นำด้วอย่างไปอบที่อุณหภูมิ 105°C เป็นเวลา 1 ซม.

5.5 ศึกษาสมบัติเบื้องต้นของวัตถุดิบ, กากของเสียจากการรื้อแบบ และกากของเสียจาก Baghouse Filter

- 5.5.1 วิเคราะห์ค่าการชะละลายของวัตถุดิบที่ใช้ในการหล่อแบบทราย, กากของเสียจาก การรื้อแบบ และกากของเสียจาก Baghouse Filter ตามประกาศกรมโรงงาน อุตสาหกรรม
- 5.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบทางเคมีของกากของเสียจากการรื้อแบบ และกากของเสียจาก Baghouse Filter กับวัดถุดิบที่ใช้ในการหล่อแบบทราย ด้วยเครื่อง X-Ray Fluorescence

5.6 ศึกษาสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์ ปอร์ดแลนด์และสัดส่วนของวัสดุผสมต่อปริมาณน้ำ

5.7 ศึกษาความเป็นไปได้ของการนำปูนซีเมนด์และกากของเสียจาก Baghouse Filter มาใช้ ประโยชน์ด้านการหล่อแข็งกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ได้จากการตกตะกอนน้ำทิ้งจากการวิเคราะห์ ซีโอดี

6. ผลการทดลอง

6.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องดันของกากของเสียจากส่วนรื้อแบบและกากของเสียจากระบบ กำจัดแบบ Baghouse Filter

ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกากของเสียทั้ง 2 ชนิด โดยศึกษาหาค่าความชื้นและ การกระจายด้วของอนุภาค ดังในตารางที่ 6.1 ทั้งนี้เนื่องจากในการวิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนัก ในน้ำสกัดตามวิธีของกรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดให้ทำการวิเคราะห์ตัวอย่างขนาด 0.5 มม.- 5.0 มม. ซึ่งการกระจายด้วของอนุภาคของตัวอย่างทั้ง 3 ชนิด คือ ทรายวัตถุดิบ กากของเสียจากการรื้อแบบ และกากของเสียจาก Baghouse Filter พบว่าอนุภาคของกากของเสียจาก Baghouse Filter ทั้งหมดมีขนาดเล็กกว่า 0.5 มม. ในขณะที่ทรายวัตถุดิบและกากของเสียจาก Baghouse Filter ทั้งขนาดใหญ่และเล็กกว่า 0.5 มม. แต่อนุภาคส่วนใหญ่มีขนาดเล็กกว่า 0.5 มม. ซึ่งพบอยู่ประมาณ 90.75% และ 89.49% ตามลำดับ ส่วนที่เหลือมีขนาด 0.5 มม.- 5.0 มม. ปริมาณของอนุภาคขนาดเล็ก กว่า 0.5 มม. มีปริมาณสูงกว่าขนาดใหญ่ 0.5 มม.- 5.0 มม. ดังนั้นจึงทำการวิเคราะห์หาปริมาณ โลหะหนักในน้ำสกัดของตัวอย่างทั้ง 2 ขนาดอนุภาค คือ ขนาดตามมาตรฐานประกาศกรมโรงงาน อุตสาหกรรมขนาด 0.5 มม.- 5.0 มม.และขนาดอนุภาคเล็กกว่า 0.5 มม. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง	ชนาดอนุภาค (ปริมาณความชื้น		
N 195 17	ขนาดเล็กกว่า 0.5 มม.	ชนาด 0.5 มม 5.0 มม.	(ร้อยละโดยน้ำหนัก)	
วัตถุดิบ				
ทราย	90.75	9.25	0.28	
กากของเสีย				
จากการรื้อแบบ	89.49	10.51	0.72	
จาก Baghouse Filter	100.00	0.00	0.34	

ตารางที่ 6.1 การกระจายตัวของอนุภาคและปริมาณความชื้นในตัวอย่างจากโรงงานหล่อหลอมโลหะอุปกรณ์รถยนด์

ทำการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนักที่ชะละลายออกมาในน้ำสกัดของกากของเสียจากการรื้อแบบ ทั้ง 2 ขนาดอนุภาค และกากของเสียจาก Baghouse Filter ที่เก็บตัวอย่าง 2 ครั้งในช่วงเวลาต่างกัน 3 เดือน

6.2 การชะละลายของโลหะหนัก

ผลการศึกษาค่าการซะละลายของกากอุตสาหกรรมจากอุตสาหกรรมการหล่อหลอมโลหะ แสดงดังตารางที่ 6.2.1-6.2.2 และได้แสดงการเปรียบเทียบค่าการซะละลายของกากของเสียกับค่า มาตรฐานตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม แสดงดังตารางที่ 6.2.3

ตารางที่ 6.2.1 . ปริมาณโลหะหนักที่ชะละลายออกมาในน้ำสกัดของกากของเสียจากการรื้อแบบของโรงงานหล่อหลอมโลหะ อุปกรณ์รถยนต์

พารามิเตอร์	ชนาดอนุภาค			
M 18 199 5912 8	<0.5 มม.	0.5 มม 5.0 มม.	≤ 5.0 มม.*	
ปริมาณโลหะหนัก (mg/L)				
As	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
Cd	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	
Cr	0.0920	ไม่พบ	0.0820	
Hg	0.0303	ไม่พบ	0.0271	
Pb	ไม่พบ	ไม่พบ	ไม่พบ	

หมายเหตุ : Detection Limit of As = 0.1400 mg/L, Cd = 0.001 mg/L, Cr = 0.003 mg/L,

Hg = 0.005 mg/L, Pb = 0.009 mg/L,

* ได้จากการคำนวณ

ปริมาณโลหะหนักในน้ำสกัดของตัวอย่างขนาดอนุภาค ≤ 5.0 มม. คำนวณจากค่าที่วิเคราะห์ ได้ของกากของเสียจากการรื้อแบบขนาดอนุภาค ≤ 0.5 มม. และ 0.5 มม.-5.0 มม. ซึ่งคำนวณจาก สมการดังนี้

A. -

ปริมาณโลหะหนักในน้ำสกัด = (P_{0.5} x L_{0.5}) + (P_{0.5.50} x L_{0.5.50}) ขนาดอนุภาค ≤ 5.0 มม. (mg/L) เมื่อ P_{0.5} = น้ำหนักตัวอย่างขนาดเล็กกว่า 0.5 มม. (ร้อยละโดยน้ำหนัก) L_{0.5} = ปริมาณโลหะหนักที่วิเคราะห์ได้ของตัวอย่างขนาด ≤ 0.5 มม. (mg/L) P_{0.550} = น้ำหนักตัวอย่างขนาด 0.5 มม.-5.0 มม. (ร้อยละโดยน้ำหนัก) L_{0.560} = ปริมาณโลหะหนักที่วิเคราะห์ได้ของตัวอย่างขนาด 0.5 มม.-5.0 มม. (mg/L)

ตารางที่ 6.2.2 ปริมาณโลหะหนักที่ชะละลายออกมาในน้ำสกัดของกากของเสียจาก Baghouse Filter ของ โรงงานหล่อหลอมโลหะอุปกรณ์รถยนต์ ที่เก็บตัวอย่างที่เวลาต่างกัน

พารามิเตอร์	ตัวอย่างที่เก็บครั้งที่		
M 3 W PALE 3	1	2	
ปริมาณโลหะหนัก (mg/L)			
As	ไม่พบ	ไม่พบ	
Cd	ไม่พบ	ไม่พบ	
Cr	ไม่พบ	ไม่พบ	
Нg	ไม่พบ	ไม่พบ	
Pb	ไม่พบ	ไม่พบ	

หมายเหตุ: Detection Limit of As = 0.1400 mg/L, Cd = 0.001 mg/L, Cr = 0.003 mg/L, Hg = 0.005 mg/L, Pb $_{\rm D}$ 0.009 mg/L,

ตารางที่ 6.2.3 เปรียบเทียบปริมาณโลหะหนักที่ซะละลายออกมาในน้ำสกัดของกากของเสียจากการริ้อแบบและกาก ของเสียจาก Baghouse Filter กับค่ามาตรฐานของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

5	กากของเสี	ค่ามาตรฐาน (mg/L)		
โลหะหนัก (mg/L) -	กากของเสีย จากการรื้อแบบ	กากของเสียจาก Baghouse Filter		
As Cd Cr Hg Pb	ໄມ່พบ ໄມ່ พบ 0.082 0.0271 ໄມ່ພບ	ไม่พบ ไม่พบ ไม่พบ ไม่พบ ไม่พบ	5.0 1.0 5.0 0.2 5.0	

Detection Limit of As = 0.140 mg/L, Cd = 0.001 mg/L, Cr = 0.003 mg/L,

Hg = 0.005 mg/L, Pb = 0.009 mg/L,

จากผลการวิเคราะห์ค่าการชะละลายของกากของเสียเทียบกับค่ามาตรฐานที่แสดงใน ตารางที่ 6.2.3 พบว่ากากของเสียทั้ง 2 ชนิดมีค่าการชะละลายต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กากของเสียจากการรื้อแบบและกากของเสียจาก Baghouse Filter ที่เป็นกากของเสียจากอุตสาหกรรม หล่อหลอมโลหะจัดเป็นกากของเสียทั่วไป (non-hazardous waste) ไม่อยู่ในข่ายของเสียอันตราย

6.3 องค์ประกอบของธาตุในรูปออกไซด์

ในการศึกษาองค์ประกอบของธาตุในรูปออกไซด์ของตัวอย่าง Bentonite และ Seacoal ซึ่ง ทำหน้าที่เป็นตัวประสานในส่วนผสมที่ใช้ทำแบบหล่อ ทรายวัดถุดิบ กากของเสียจากการรื้อแบบ และ กากของเสียจาก Baghouse Filter เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการพิจารณาการนำไปใช้ประโยชน์ ด้านการหล่อแข็ง ผลการศึกษาแสดงในตารางที่ 6.3

	วัตถุดิบ			กากของเสีย		
องค์ประกอบ	ทราย	Bentonite	Seacoal	กากของเสีย จากการ รื้อแบบ	กากของเสีย จาก Baghouse ^{Filter} ชุดที่ 1	กากของเสีย จาก Baghouse Filter ชุดที่ 2
Al ₂ O ₃ (%)	0. 67	20. 8	18.3	4. 50	12.30	18. 6
As ₂ O ₃ (μg/g)	< 10	< 80	< 10	< 10	< 10	< 10
CaO (%)	0.105	1.43	2. 37	0. 32	0. 95	1. 55
CdO (µg/g)	< 10	< 10	< 10	< 10	< 10	< 10
Cr ₂ O ₃ (%)	0.14	< 0.0001	0.016	0.106	0.129	0.038
Fe ₂ O ₃ (%)	1.34	3. 88	9. 70	1.90	4.29	6. 40
K ₂ O(%)	0. 31	0. 58	1.94	0. 23	0. 64	0. 72
MgO (%)	< 0.0001	2.37	0. 80	0. 51	1.39	2.14
Na ₂ O (%)	0.027	2.16	0. 13	0.45	1.21	1.68
PbO (µg/g)	< 1.0	< 1.0	< 1.0	< 1.0	< 20. 0	40. 0
SiO ₂ (%)	97.17	68. 0	44. 3	91.40	77.90	67.1
SO ₃ (%)	0.019	0.031	5.40	0.098	0. 36	0. 70
$\operatorname{TiO}_{2}(\%)$	0.094	0.34	4. 11	0. 121	0. 24	0. 31
ZnO(%)	0.0012	0. 27	0. 59	0. 0079	0.012	0.022

ตารางที่ 6.3 องค์ประกอบทางเคมีในรูปโลหะออกไซด์ในตัวอย่างวัตถุดิบและกากของเสียจากโรงงานหล่อหลอมโลหะอุปกรณ์รถยนต์

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบธาตุในวัดถุดิบและกากของเสีย พบว่าธาตุส่วนใหญ่อยู่ในรูปของ ออกไซด์ โดยมีซิลิคอนออกไซด์พบเป็นด้วหลักในทราย นอกนั้นพบเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่วัสดุประสาน (Bentonite และ Seacoal) พบออกไซด์ของ อะลูมิเนียม แคลเซียม เหล็ก โปแตสเซียม โซเดียม และซิลิกา เป็นหลัก

กากของเสียจากการรื้อแบบ มีอะลูมิเนียมออกไซด์ เหล็กออกไซด์ และซิลิคอนออกไซด์ เป็นองค์ประกอบหลัก และมีแคลเซียมออกไซด์ โครเมียมออกไซด์ โปแตสเซียมออกไซด์ แมกนีเซียม ออกไซด์ โซเดียมออกไซด์ และไทเทเนียมออกไซด์เป็นธาตุรอง ที่เหลือพบเพียงเล็กน้อย ได้แก่ อาร์เซนิคออกไซด์ แคดเมียมออกไซด์ ตะกั่วออกไซด์ ซัลเฟอร์ไตรออกไซด์ และสังกะสีออกไซด์

กากของเสียจาก Baghouse Filter มีองค์ประกอบธาตุในรูปออกไซด์คล้ายคลึงกับกาก ของเสียจากการรื้อแบบ แต่มีออกไซด์ที่เป็นธาตุหลักเพิ่มขึ้น คือ แมกนีเซียมออกไซด์ โซเดียมออกไซด์ ปริมาณสารที่เพิ่มขึ้นนี้มาจากวัสดุประสาน คือ Bentonite และ Seacoal

จากการเปรียบเทียบองค์ประกอบธาตุในรูปออกไซด์ในตารางที่ 6.3 พบว่าทรายวัตถุดิบ มีปริมาณของซิลิคอนออกไซด์ซึ่งเป็นสารประกอบหลักในปริมาณมากที่สุด และมีปริมาณ ลดลงในกากของเสียจากการรื้อแบบและกากของเสียจากระบบกำจัดแบบถุงกรอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เมื่อผ่านขั้นดอนกระบวนการผลิตขนาดของทรายเล็กลงและถูกคัดออกไปจากขั้นตอนการผลิต โดยระบบกำจัดฝุ่นแบบถุงกรอง (Baghouse Filter) ซึ่งกากของเสียเหล่านี้มีชิลิคอนออกไซด์ปะปนอยู่ ดังนั้นจึงตรวจพบปริมาณซิลิคอนออกไซด์ในกากของเสียจาก Baghouse Filter ในปริมาณค่อนข้างสูง และทำให้ปริมาณซิลิคอนออกไซด์ในกากของเสียจากการรื้อแบบมีปริมาณน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบ กับทรายวัตถุดิบ นอกจากนี้ยังสังเกตพบว่าผลรวมของซิลิคอนออกไซด์ในกากของเสียจาก การรื้อแบบและกากของเสียจาก Baghouse Filter มีค่ามากกว่าปริมาณซิลิคอนออกไซด์ทรายวัตถุดิบ ปริมาณของซิลิคอนออกไซด์ที่เพิ่มขึ้นนี้มาจาก Bentonite และ Seacoal เนื่องจากในกระบวน การผลิตกากของเสียจาก Baghouse Filter ไปใช้เป็นวัสดุร่วมกับปูนซีเมนต์ในการหล่อแข็ง

6.4 ความเป็นไปได้ในการนำกากของเสียจาก Baghouse Filter เป็นวัสดุร่วมกับปูนซีเมนด์ ในการหล่อแข็ง

- 6.4.1 การศึกษาหาสัดส่วนกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซึเมนต์ที่เหมาะสม ทำการศึกษาหาสัดส่วนที่เหมาะสมของกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูน ซีเมนต์โดยพิจารณาจากค่าความสามารถรับกำลังอัด ผลการศึกษาทดลองดังแสดง ในตารางที่ 6.4
- 6.4.2 การศึกษาหาปริมาณน้ำที่เหมาะสม

การศึกษาหาปริมาณน้ำที่เหมาะสมศึกษาโดยการวัดค่าการไหลของมอร์ต้าร์ ตาม ASTM C 109-96 ผลการศึกษาแสดงในดารางที่ 6.4

สัดส่วนผสม กากของเสียจาก Baghouse Filter : ปนซีเมนต์	ค่าการไหล ของมอร์ต้าร์ (ร้อยละ)	W : C+S (โดยน้ำหนัก)	ความสามารถรับกำลังอัดที่เวลาบ่มต่าง ๆ (kg/cm²)		ลาบ่มต่าง ๆ
จูหองเหต (โดยน้ำหนัก)			7 วัน	14 วัน	28 วัน
0:100	108.00	0.26:1.0	850.0	868.0	1177.0
10:90	108.00	0.26:1.0	663.0	829.0	1112.0
30:70	107.00	0.26:1.0	631.0	783.0	967.0
50:50	106.75	0.26:1.0	415.0	569.0	663.0
70:30	112.50	0.27:1.0	126.0	247.0	351.0
80:20	107.00	0.27:1.0	64.5	96.9	166.0
90:10	107.25	0.28:1.0	16.3	27.4	57.8
100:0	105.00	0.30 : 1.0	*	*	*

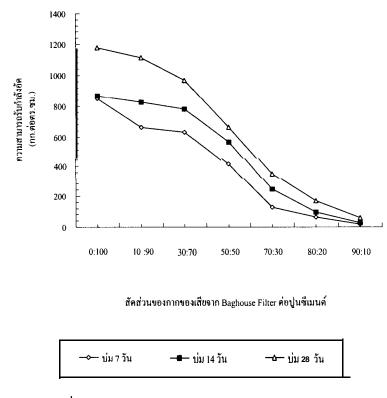
ตารางที่ 6.4 ความสามารถรับกำลังอัดที่เวลาบ่มต่างๆ และปริมาณน้ำที่เหมาะสม

หมายเหตุ W: C+S หมายถึง อัตราส่วนของปริมาณน้ำ (W) ต่อน้ำหนักของส่วนผสมระหว่างปูนซีเมนด์ (C) กับกากของเสีย จากระบบกำจัด Baghouse Filter (S)

* หมายถึง ทดสอบความสามารถรับกำลังอัดไม่ได้ เนื่องจากตัวอย่างจับตัวเป็นก้อนไม่ดีและเปราะง่าย

ปริมาณน้ำที่เหมาะสมในแต่ละสัดส่วนของกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซึเมนต์หาได้จากวัดค่าอัดรา การไหลของส่วนผสมให้มีค่าอยู่ระหว่างค่าร้อยละ 110±5

ในตารางที่ 6.4 พบว่าในแต่ละสัดส่วนของกากของเสียจาก Baghouse Filter และปูนซีเมนด์ ค่าความสามารถรับกำลังอัดเพิ่มขึ้นเมื่ออายุบ่มของก้อนหล่อแข็งเพิ่มขึ้นจาก 7 วันเป็น 14 และ 28 วัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะในช่วงสัปดาห์แรกปฏิกิริยาไฮเดรชั่นของสารประกอบหลักของปูนซีเมนต์ในส่วนผสม เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้กำลังรับแรงอัดเพิ่มขึ้นมาก และผลจากปฏิกิริยานี้ทำให้เกิดแคลเซียม-ไฮดรอกไซด์และผลิตภัณฑ์ที่มีสมบัติในการรับแรงกระทำจากภายนอก ได้แก่แคลเซียมซิลิเกตไฮเดรต และแคลเซียมอะลูมิเนตไฮเดรต ซึ่งมีความสามารถดูดติดผิวโลหะได้อย่างดี [5,6] ซึ่งสามารถ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุการบ่มกับค่าความสามารถรับกำลังอัด ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการบ่มกับค่าความสามารถรับกำลังอัด ที่สัดส่วนกากของเสียต่อปูนซีเมนต์ต่าง ๆ

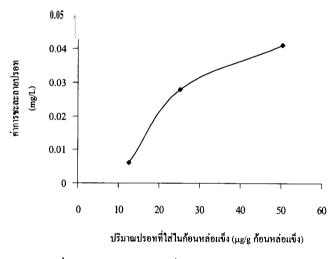
6.5 ความเป็นไปได้ในการหล่อแข็งกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์จากการตกตะกอนน้ำทิ้ง จากการวิเคราะห์ซีโอดี

การทดลองนำสัดส่วนของกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์ที่ 80 : 20 ทำการ หล่อแข็งกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ได้จากการตกตะกอนน้ำทิ้งที่ได้จากการวิเคราะห์ซีโอดี กากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ใช้มีปริมาณของปรอทโดยเฉลี่ยเท่ากับ 6,286 ไมโครกรัมต่อกรัม ของตะกอนแห้ง ในการศึกษาได้ทำการตรึงปรอทที่ปริมาณต่างๆ ในสัดส่วนของกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอน โดยน้ำหนัก ดังนี้ 80 : 20 : 0, 80 : 20 : 0.2, 80 : 20 : 0.4 และ 80 : 20 : 0.8 ซึ่งคิดเป็นปริมาณปรอทในก้อนหล่อแข็งตัวอย่างเท่ากับ 0, 12.57, 25.14 และ 50.29 ไมโครกรัมต่อกรัมของก้อนหล่อแข็ง จากนั้นนำก้อนหล่อแข็งที่ได้ไปบ่มในน้ำ เป็นเวลานาน 28 วัน นำก้อนหล่อแข็งนี้มาวิเคราะห์หาค่าความสามารถรับกำลังอัดและค่าการซะละลาย ของก้อนหล่อแข็งที่มีการบดก้อนหล่อแข็งให้มีขนาดน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5.0 มม. จากนั้นนำไปสกัด ตามวิธีการสกัดสารในประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2531 ผลการทดลอง แสดงในตารางที่ 6.5

อัตราส่วน กากของเสียจาก Baghouse Filter : ปูนซีเมนต์ : กากตะกอน (โดยน้ำหนัก)	ปริมาณปรอทที่ใส่ใน ก้อนหล่อแข็ง (µg/g ก้อนหล่อแข็ง)	ความสามารถ รับกำลังอัด (kg/cm²)	ค่าการ ชะละลายปรอท (mg/L)
80:20:0	0.00	154	ไม่พบ
80:20:0.2	12.57	140	0.006
80:20:0.4	25.14	124	0.028
80:20:0.8	50.29	121	0.041

ตารางที่ 6.5 ความสามารถรับกำลังอัดและค่าการชะละลายของปรอทในก้อนหล่อแข็งที่ตรึงปรอทในปริมาณต่าง ๆ ที่อายุบ่ม 28 วัน

จากตารางที่ 6.5 พบว่าค่าความสามารถรับกำลังอัดมีค่าลดลงและค่าการชะละลายของปรอท จากก้อนหล่อแข็งมีค่ามากขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณกากตะกอน ดังแสดงในรูปที่ 2 เนื่องจากกากตะกอน ที่เพิ่มขึ้นมีผลทำให้ช่องว่างภายในก้อนหล่อแข็งมีค่าสูงขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการเดิมกากตะกอน ลงไปในส่วนผสมของกากของเสียจาก Baghouse Filter และปูนซีเมนต์มีผลกระทบต่อสัดส่วน ของส่วนผสม กล่าวคือ สัดส่วนของปูนซีเมนต์ในส่วนผสมลดลง ทำให้มีสารตั้งต้นในปฏิกิริยา ไฮเดรชั่นน้อยลง ผลคือ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ให้กำลังรับแรงอัดและโครงผลึกซิลิคอนลดลงด้วย ซึ่งการเดิมกากตะกอนลงในส่วนผสมมีผลต่อค่าความสามารถรับกำลังอัดของก้อนหล่อแข็งเช่นเดียว กับการเพิ่มปริมาณกากของเสียจาก Baghouse Filter ที่ได้อธิบายไว้แล้วในหัวข้อที่ 6.4

รูปที่ 2 ค่าการชะละลายปรอทที่ปริมาณการใส่ปรอทในก้อนหล่อแข็งต่าง ๆ

ในการศึกษาค่าการชะละลายของปรอทจากก้อนหล่อแข็งที่ผ่านกระบวนการหล่อแข็งโดย Chang [7] กล่าวว่าค่าการชะละลายของโลหะขึ้นอยู่กับกลไกในการยึดเกาะโลหะโดยพบว่าปรอท ถูกล้อมอยู่ในรูพรุนหรือดูดติดกับผนังรูพรุนของปูนซีเมนต์ และค่าการชะละลายของปรอทนี้ขึ้นอยู่กับค่า ความเป็นด่าง (alkalinity) กล่าวคือ ค่าการชะละลายของปรอทมีค่ามากขึ้นเมื่อค่าความเป็นด่างลดลง ทั้งนี้เพราะในกรณีที่ก้อนหล่อแข็งมีค่าความเป็นด่างสูงจะทำให้สภาวะในการสกัดมีค่าความเป็นกรดด่ำ เนื่องจากค่าความเป็นด่างจะไปสะเทินกรดในสารละลายผสมทำให้ความสามารถในการชะละลายลดลง ไปด้วย และค่าความเป็นด่างดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในปฏิกิริยาไฮเดรชั่นซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณแคลเซียม-ไฮดรอกไซด์ ดังนั้นการเพิ่มปริมาณกากตะกอนลงในส่วนผสมซึ่งทำให้สัดส่วนของปริมาณ แคลเซียมไฮดรอกไซด์ลดลง จึงเป็นสาเหตุของการลดลงของค่าสามารถรับกำลังอัดและเพิ่มค่า การชะละลายของปรอทจากก้อนหล่อแข็งดังได้แสดงผลการทดลองในตารางที่ 6.5

จากการวิจัยของนฤมิต [8] ศึกษาการกำจัดโครเมียมและปรอทจากกากตะกอนที่ได้จาก การตกตะกอนน้ำทิ้งจากการวิเคราะห์ซีโอดีด้วยการหล่อแข็งกากตะกอนดังกล่าวด้วยปูนซีเมนด์ ผสมเถ้าลอยลิกในต์ซึ่งทำหน้าที่เป็นวัสดุปอซโซลาน พบว่าที่สัดส่วนเถ้าลอยลิกในต์ต่อปูนซีเมนด์ ต่อกากตะกอน 50 : 50 : 0.25 ซึ่งมีปริมาณปรอท 4.31 ไมโครกรัมต่อกรัมก้อนหล่อแข็งซึ่งเป็นสัดส่วน ที่ให้ค่าการซะละลายด่ำสุด คือ มีค่าเท่ากับ 0.73 มก./ล. จะเห็นว่าค่าการซะละลายของเมอร์คิว-ริกไฮดรอกไซด์เกินมาตรฐานการทดสอบความเป็นพิษตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนผลการทดลองนี้พบว่าที่สัดส่วนกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์ต่อกากตะกอน แห้ง 80 : 20 : 0.8 คิดเป็นปริมาณมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ใส่ 50.29 ไมโครกรัมต่อกรัมของก้อนหล่อแข็ง ค่าการซะละลายของเมอร์คิวริกซัลไฟด์จากก้อนหล่อแข็งที่อายุบ่ม 28 วันยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การทดสอบความเป็นพิษในน้ำสกัดของกรมโรงงานอุตสาหกรรม คือไม่เกิน 0.2 mg/L เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจขึ้นกับเกลือของปรอทที่ตกตะกอนที่มีผลต่อค่าการซะละลาย ในการศึกษาของนฤมิตได้ทำการ ตกตะกอนปรอทในรูปของเมอร์คิวริกไฮดรอกไซด์ซึ่งมีค่าผลดูณของการละลาย (K_s) เท่ากับ 3.13×10²⁶ แต่ในการทดลองนี้ทำการตกตะกอนปรอทในรูปของเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่มีค่าผลดูลของการละลาย ที่ต่ำกว่า คือ มีค่าเท่ากับ 2 × 10⁻³² [9] ทำให้ปริมาณปรอทที่ถูกซะละลายออกมามีค่าอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานการฝังกลบ

ดังนั้นในกำจัดปรอทในน้ำทิ้งจากการวิเคราะห์ซีโอดีด้วยวิธีการหล่อแข็ง จึงควรตกตะกอนปรอท ในรูปของเมอร์คิวริกซัลไฟด์ และใช้สัดส่วนกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์ที่ 80 : 20 สัดส่วนของน้ำต่อส่วนผสม (กากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปูนซีเมนต์) เท่ากับ 0.27 : 1.0

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

การทดลองนี้มีวัดถุประสงค์เพื่อศึกษาสมบัติกากของเสียที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมหล่อหลอม โลหะเพื่อพิจารณานำกากของเสียดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในด้านการหล่อแข็งและเสนอแนวทางอื่นๆ ในการนำไปใช้ประโยชน์ จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

7.1.1 การศึกษาสมบัติการชะละลายและสมบัติทางเคมีของตัวอย่างจากโรงงาน หล่อหลอมโลหะ

> 7.1.1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าการชะละลายของโลหะหนักตามประกาศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2531 พบว่ากากของเสียทั้ง

2 ตัวอย่าง คือ กากของเสียจากการรื้อแบบและกากของเสียจากระบบ กำจัดแบบถุงกรอง จัดเป็นของเสียทั่วไป (Non-hazardous waste) ไม่อยู่ในข่ายของเสียอันดราย

 7.1.1.2 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีในรูปของโลหะออกไซด์ของ กากของเสียจากการรื้อแบบและกากของเสียจากระบบกำจัด แบบถุงกรอง พบว่าตัวอย่างกากของเสียจากอุตสาหกรรมหล่อหลอม โลหะ มีสมบัติเป็นวัสดุปอซโซลาน Class F เนื่องจากมีค่าผลรวมของ ซิลิคอนออกไซด์ อะลูมิเนียมออกไซด์และเหล็กออกไซด์มากกว่าร้อยละ 70 และมีปริมาณโซเดียมออกไซด์น้อยกว่าร้อยละ 1.5 ตาม ASTM C618-91 [10] นำมาใช้เป็นวัสดุผสมในการหล่อแข็งได้

การศึกษาการนำกากของเสียจากอุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะไปใช้ประโยชน์ด้าน การหล่อแข็ง ควรเลือกใช้กากของเสียจากระบบกำจัดแบบถุงกรอง เนื่องจากกากของเสียจากการ รื้อแบบสามารถนำกลับไปใช้ในกระบวนการทำแบบหล่อได้อีก

 7.1.2 การนำกากของเสียจาก Baghouse Filter ไปใช้ประโยชน์ด้านการหล่อแข็ง ปริมาณน้ำที่เหมาะสมใช้ในการหล่อแข็งต่อส่วนผสมของกากของเสียจาก
Baghouse Filter และปูนซีเมนต์อยู่ที่ 0.26-0.30 มล.ต่อกรัมของส่วนผสม โดยที่มีร้อยละของกากของเสีย
จาก Baghouse Filter ตั้งแต่ 10-90 ของส่วนผสมทั้งหมดได้ผลสรุปดังนี้

ก) ค่าความสามารถรับกำลังอัดเพิ่มขึ้น เมื่ออายุการบ่มนานขึ้น

- ข) ปริมาณกากของเสียจาก Baghouse Filter ในส่วนผสมมากขึ้นค่าความสามารถ รับกำลังอัดลดลง
- ค) สัดส่วนกากของเสียจาก Baghouse Filter ต่อปู่นซีเมนต์ที่ 80 : 20 เหมาะสม ที่นำไปใช้ในการตรึงปรอท เนื่องจากที่สัดส่วนนี้ให้ค่าความสามารถรับกำลังอัด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการฝังกลบที่กำหนดไว้ที่ 14 kg/cm²
- ปรอทที่ดรึงได้ในการศึกษานี้ได้สูงถึง 50.29 ไมโครกรัมต่อกรัมก้อนหล่อแข็ง

7.2 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาสมบัติกากของเสียจาก Baghouse Filter และการนำไปใช้ประโยชน์ด้านการ หล่อแข็งครั้งนี้ ยังมีข้อมูลบางส่วนที่ควรทำการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเดิม แนวทางที่ควรศึกษา มีดังนี้

7.2.1 การหาปริมาณสูงสุดของกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ทำก้อนหล่อแข็งรับได้ จากผลการทดลองนำกากของเสียจาก Baghouse Filter ผสมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์มาประยุกต์ใช้ ในการตรึงปรอทจากกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ที่ได้จากการตกตะกอนน้ำทิ้งจากการวิเคราะห์ ชีโอดีจะเห็นว่าก้อนหล่อแข็งยังสามารถรับปริมาณกากตะกอนได้อีก เนื่องจากค่าความสามารถรับ กำลังอัดและค่าการชะละลายของก้อนหล่อแข็งที่สัดส่วนสูงสุดที่ใช้ในการศึกษา คือสัดส่วนปูนซีเมนด์ ด่อกากของเสียจาก Baghouse Filter ด่อกากตะกอนแห้งที่ 20 : 80 : 0.8 (ร้อยละโดยน้ำหนัก) ยังอยู่ ในเกณฑ์มาตรฐาน

7.2.2 การทดลองนำกากของเสียจาก Baghouse Filter ผสมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ ไปประยุกต์ใช้ตรึงกากตะกอนจากอุดสาหกรรมประเภทอื่น

ในการทดลองตรึงปรอทจากกากตะกอนเมอร์คิวริกซัลไฟด์ซึ่งให้ค่าการ ชะละลายผ่านเกณฑ์มาตรฐานของก้อนหล่อแข็งเพื่อการฝังกลบอย่างปลอดภัย จึงเห็นว่ากากของเสีย จาก Baghouse Filter น่าจะมีศักยภาพเพียงพอในการนำไปประยุกต์ใช้ในการหล่อแข็งกากตะกอน จากอุตสาหกรรมประเภทอื่นได้ ทั้งในแง่ของทฤษฏีการหล่อแข็งและปริมาณกากของเสียจาก Baghouse Filter ที่จะนำไปใช้

7.2.3 การใช้ประโยชน์ด้านงานเซรามิก

กากของเสียจาก Baghouse Filter ซึ่งเป็นกากของเสียที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรม การหล่อหลอมโลหะนี้มีความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้ในงานด้านเซรามิก ทั้งนี้จำเป็นต้องทำการ ศึกษาเพิ่มเดิมถึงสภาวะต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น อุณหภูมิและระยะเวลาในการเผากากของเสียจาก Baghouse Filter ปริมาณของผลผลิตที่ได้ รวมถึงสมบัติอื่นๆ ที่จำเป็นต่องานด้านนี้ เป็นต้น

7.2.4 การนำอะลูมิเนียมกลับมาใช้ใหม่

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีพบว่าในด้วอย่างกากของเสียจาก Baghouse Filter มีปริมาณอะลูมิเนียมออกไซด์เฉลี่ยอยู่ถึงร้อยละ 15.45 % โดยน้ำหนัก ซึ่งมี ความเป็นไปได้ในการนำไปผ่านกระบวนการทางเคมีเพื่อนำอะลูมิเนียมนี้กลับมาใช้ไหม่ เนื่องจาก อะลูมิเนียมมีประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวาง เช่น การนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม หล่อหลอมโลหะนอกกลุ่มเหล็ก เป็นดัน โดยควรศึกษาถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐศาสตร์ คือ ปริมาณของอะลูมิเนียมที่นำกลับมาใช้ได้เทียบกับค่าใช้จ่ายที่ต้องสูญเสียไปว่าคุ้มทุนมากน้อยเพียงไร

เอกสารอ้างอิง

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2537, บัญชีที่ 59 และ 60 รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมหล่อ หลอมโลหะที่เป็นเหล็กกล้าและที่ไม่ใช่เหล็กกล้า, 80 หน้า.
- หริส สูตะบุตร และ เคนยิ จิยิอิวา, 2517, หล่อโลหะ, สมาคมส่งเสริมความรู้ด้านเทคนิค ระหว่างประเทศ, หน้า 1-2.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2531, ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดวิธีการ เก็บทำลายฤทธิ์ กำจัด ฝัง ทิ้ง เคลื่อนย้ายและการขนส่งสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (ฉบับที่ 1), 7 หน้า.

- American Society for Testing and Materials, 1996, "ASTM C109 96 : Standard Method of Testing for Compressive Strength of Hydraulic Cement," In 1996 Annual Book of ASTM Standards, Vol. 04.01, Philadelphia, ASTM, pp. 59-63.
- 5. กฤษณา ผากานนท์, 2537, การกำจัดกากตะกอนนิกเกิลจากกระบวนการชุบโลหะ โดยวิธี Solidification, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ประทีป เลียงเพ็ชร, 2538, การหล่อแข็งกากตะกอนตะกั่วโดยใช้ปูนซีเมนด์ ขี้เถ้าแกลบ และขี้เถ้าลอย, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Chang, C.L., 1989, Solidification of Heavy Metals using Cement and Rice Husk Ash, Master *Thesis of* Engineering, Environmental Engineering Programme, Asian Institute of Technology.
- 4. นฤมิต คินิมาน, 2538, การทำตะกอนโลหะหนักจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียซีโอดีให้เป็น ก้อนด้วยซีเมนต์และเถ้าลอยลิกในด์, *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต* สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 1-107.
- 9. David, R.L., 1995-1996, Handbook of Chemistry and Physics, 76th ed., Boca, CRC Press Inc., pp. 8-58.
- American Society for Testing and Materials, 199 1, "ASTM C6 18-91: Standard Specification for Ply Ash and Raw or Calcined Natural Pozzolan for Use as a Mineral Admixture in Portland Cement Concrete," In 1991 Annual *Book of ASTM* Standards, Vol.04.01, Philadelphia, ASTM, p.5.